

veed, at de selv uden disse strenge Loves Bydende ville opføre sig honet, men man giver netop Love for de Undtagelser, som kunne findes, og den høitærede Justitsminister vil upaatvilelig indrømme mig, at med al den Tillid til Lehnbesiddernes honette Fremgangsmaade, som jeg deler med ham, vilde det dog kunne tænkes, at der kunde være en enkelt Lehnbesidder, som, naar ethvert Baand var løst for ham, vilde af Hensyn til egen Fordeel lade være at gjøre, hvad der hidtil har været Regel, og hvad vi haabe ogsaa fremtidigt vil være Regel. — Forøvrigt skal jeg endnu kun tilføie, at den høitærede Justitsminister i Slutningen af sit Foredrag fremhævede adskillige Vanskeligheder, som skulde fremgaae af Vedtagelsen af Forslaget under Nr. 3. Jeg skal paa ingen Maade indrømme, at disse Vanskeligheder virkelig finde Sted; jeg skal heller ikke indlade mig paa vidtløstigen at imødegaae den høitærede Justitsministers Uttringer i saa Henseende, da jeg holder mig overbevist om, at De Herrer, hvem Forslaget under Nr. 3 særligt interesseres, vel ville vide at klare for sig; jeg skal kun tilføie den Bemærkning, at de Vanskeligheder, den høitærede Justitsminister troede at finde i Forslaget under Nr. 3, dem fandt han ikke i Forslaget under Nr. 2 — jeg troer ogsaa, at det vilde være forgjæves at lede efter dem der; — Forslaget under Nr. 2 vil vistnok kunne antages uden at fremkalde nogensomhelst Vanskelighed, og hermed skal jeg tillade mig at have det anbefalet til Thinget.

Spandet: Jeg vil stemme for begge de to Vædringsforslag, som nu ere under Behandling; men, enten de blive antagne eller forkastede, vil jeg stemme imod Loven i det Hele, fordi jeg anseer den for overflødig. Jeg antager nemlig, at enten er Justitsministeren nu bemyndiget til at meddele Tilladelse til Salg af Bøndergods, naar Jæsterne ansøge derom, eller ifald han ikke allerede er bemyndiget dertil, vil han kun kunne blive det ved en Lov som det Vædringsforslag, jeg har været med at stille, men som ikke kom under Forhandling.

H. Sørensen: Det hedder i Grundlovens § 32: „Kongen meddeler, deels umiddelbart, deels igjennem vedkommende Regjeringsmyndig-

heder, saadanne Bevillinger og Undtagelser fra de nu gjældende Love, som ifølge hidtil gjældende Regler have været i Brug.“ Naar der nu ikke var noget andet Sted i Grundloven, der talte om, hvorledes der skal forholdes angaaende Lehnsgodserne, saa er det jo ligefrem, at, naar der ønskes Forandring i Lidt eller i Meget i disse indbyrdes Forhold imellem Gierne og Jæsterne o. s. v., at det maatte afgjøres som hidtil altid i kongelige Bevillinger; men nu vide vi, at det hedder i Grundlovens § 98: „Det skal ved Lov nærmere ordnes, hvorledes de nu bestaaende Lehn-, Stamhuus- eller Fideicommissgodser kunne overgaae til fri Eiendom“, altsaa her er, mener jeg, saa klart angivet, ad hvilken Vej det skal skee, nemlig ved Lov, og altsaa, naar Forandringer i disse Lehnforhold ønskes i Lidt eller Meget, da er der fra den Dag, Grundloven blev gjældende, mener jeg, kun den lovgivende Vej at gaae ved denne Forandring, og det er ved ny Lov og ikke ved nye Bevillinger; thi her er jo anvist den Vej, der alene skal gaaes, og der staaer udtrykkeligt, „at det skal skee ved Lov“. Nu havde vi, som vi vide, ogsaa en Lov, der tilstjætede og gik ud paa at give Eiendomsfrihed for Bønderne paa Lehn, Stamhuus og Fideicommisser; men denne Lov blev, som vi ogsaa vide, ikke vedtaget efter den Forandring, den havde modtaget her i Thinget, i det andet Thing, og nu ovenpaa komme blot disse saa Linger her, som lyde paa, at, hvor der ikke ved Creationsbrevene er Frihed givet til at maatte søge om Tilladelse til Bøndergods Afskænnelse fra Lehnet, der skulde den lovgivende Magt nu give de vedkommende Bestiddere denne Frihed til at indgive deres Ansøgning om Bevilling fra Justitsministeriet til Afskænnelse af deres Bøndergods til fri Eiendom. Jeg mener, det er aabenbart, at, naar Grundloven siger, det skal ordnes ved Lov, hvorledes disse Bestiddelser kunne overgaae til fri Eiendom, saa er Tilladelsen til Afskænnelsen givet derved. — Altsaa denne Frihed er ved Grundloven givet, hvor der ingen Frihed var før til at iværksætte en saadan Forandring. Naar vi nu altsaa her ved denne Lov skulle give Tilladelse til blot at ansøge om denne Frihed, hvor den hidtil har været nægtet eller forbudt at ansøge om, saa vil der jo i Henhold